

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **Ondřej Svoboda - Firma Svoboda**, se sídlem V Šáreckém údolí 132/15, Praha 6 - Dejvice, zastoupen JUDr. Tomášem Těmínem, Ph.D., advokátem se sídlem Karlovo nám. 28, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2011, č. j. 5 A 136/2011 - 15,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobce Ondřej Svoboda - Firma Svoboda domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2011, č. j. 5 A 136/2011 - 15, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze (dále také „městský soud“) napadeným usnesením ze dne 8. 8. 2011, č. j. 5 A 136/2011 - 15, zastavil pro nezaplacení soudního poplatku řízení o žalobě, kterou se žalobce domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 2. 5. 2011, č. j. 521/500/11 17438/ENV/11, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Praha, ze dne 26. 1. 2011, č. j. ČIŽP/41/OOO/SR01/1017039.003/11/PRB, o uložení pokuty 300 000 Kč a současně potvrzeno toto prvostupňové rozhodnutí. Městský soud při svém rozhodování vyšel z toho, že v této věci byl soudní poplatek splatný podáním žaloby. Jelikož žalobce

s podanou žalobou soudní poplatek nezaplatil, vyzval správní soud tohoto účastníka řízení, aby zaplatil uvedený poplatek ve výši 2000 Kč do 7 dnů ode dne doručení výzvy (žalobce byl při tom současně poučen v této výzvě o následcích nezaplacení soudního poplatku). Tato výzva byla doručena zástupci žalobce dne 13. 7. 2011, ale žalobce ani jeho zástupce na ni nereagovali a soudní poplatek nezaplatili. Městský soud proto podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) řízení o správní žalobě zastavil pro nezaplacení soudního poplatku a rozhodl o náhradě nákladů řízení.

Proti tomuto usnesení podal žalobce jako stěžovatel (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou opřel o důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm.e) s. ř. s.

Stěžovatel namítá, že městský soud zastavil řízení o jeho žalobě nezákonně. Je tomu tak proto, že podle ustanovení § 42 odst. 2 věta druhá s. ř. s. platí, že „má-li účastník nebo osoba zúčastněná na řízení něco v řízení osobně vykonat, doručí se i jim“. Správní soud však žalobce neinformoval o nutnosti zaplacení soudního poplatku a žádnou výzvu mu nedoručil, ale ani neadresoval. Městský soud tedy v rozporu s uvedeným ustanovením nepřihlédl k osobnímu charakteru povinnosti zaplatit soudní poplatek. Nelze tak proto dovozovat, že by marně uplynula lhůta k úhradě soudního poplatku. Ostatně mezi zástupcem stěžovatele a stěžovatelem byla uzavřena „Generální plná moc“), která ve své textaci neobsahuje žádnou povinnost zástupce k placení soudních výloh, jakož i jiné peněžní plnění, které by šlo k tíži klienta. Navrhuje proto, aby kasační soud napadené rozhodnutí městského soudu zrušil, a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti žalobce nevyjádřil.

Z obsahu předložených spisů vyplývá, že stěžovatel spolu s podanou správní žalobou proti rozhodnutí žalovaného Ministerstva životního prostředí, doručenou dne 30. 6. 2011 Městskému soudu v Praze, neuhradil soudní poplatek ve výši 2000 Kč. Usnesením ze dne 7. 7. 2011, č. j. 5 A 136/2011 - 12, které bylo zástupci stěžovatele advokátovi JUDr. Tomáši Těmínovi, Ph.D. doručeno dne 13. 7. 2011, vyzval městský soud stěžovatele, aby zaplatil soudní poplatek ve výši 2000 Kč za podanou správní žalobu, ve lhůtě 7 dnů od doručení tohoto usnesení. V poučení pak upozornil stěžovatele, že nebude-li soudní poplatek uhrazen ve stanovené lhůtě, bude soudní řízení zastaveno. Stěžovatel ani jeho zástupce na tuto výzvu ve stanovené lhůtě do 20. 7. 2011 nereagovali a soudní poplatek za podanou žalobu proto nebyl zaplacen. Městský soud v Praze z důvodu nezaplacení soudního poplatku posléze zastavil usnesením ze dne 8. 8. 2011, č. j. 5 A 135/2011 - 15 řízení o žalobě stěžovatele. Toto usnesení o zastavení řízení bylo doručeno zástupci stěžovatele dne 12. 8. 2011, čímž nabylo právní moci. Dne 18. 8. 2011 byl městskému soudu doručen tiskopis zaslaný zástupcem stěžovatele s vylepenými kolkovými známkami v nominální hodnotě 2000 Kč. Téhož dne pak stěžovatel napadl usnesení městského soudu o zastavení řízení kasační stížností.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení městského soudu, při vázanosti rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Řízení o žalobě stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 2. 5. 2011, č. j. 521/500/11 17438/ENV/11, bylo městským soudem zastaveno právem. Na tomto závěru nic nemění ani dodatečné zaplacení soudního poplatku (za podání žaloby ve výši 2000 Kč), resp. doručení soudního tiskopisu městskému soudu s vylepenými kolkovými známkami v hodnotě 2000 Kč, až dne 18. 8. 2011 samotným stěžovatelem.

Je tomu tak proto, že stěžovatel, ač s podanou žalobou nezaplatil uvedený soudní poplatek, nereagoval ani na výzvu správního soudu ze dne 7. 7. 2011 k zaplacení tohoto poplatku do sedmi dnů ode dne doručení této výzvy, která byla doručena zástupci stěžovatele dne 13. 7. 2011 (stěžovatel byl současně poučen v této výzvě o následcích nezaplacení soudního poplatku). Podle současně platné judikatury správních soudů je v souladu se zákonem praxe správních soudů doručovat výzvu k zaplacení soudního poplatku pouze zástupci účastníka řízení. Zaplacení soudního poplatku je zastupitelné jednání, při němž nedostatek osobní aktivity účastníka řízení nezpůsobuje neplatnost nebo neúčinnost takového úkonu, neboť jeho podstatou je to, aby soudní poplatek byl zaplacen. Nejedná se proto o úkon, který by účastník řízení musel vykonat osobně (§ 42 odst. 2 s. ř. s.), jak mylně dovozuje stěžovatel. Naopak jde o typický úkon, který za účastníka řízení může vykonat jeho zástupce. Účinky doručení výzvy k zaplacení soudního poplatku proto nastávají u zastoupeného účastníka řízení doručením výzvy jeho zástupci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 2 Afs 187/2004 - 69, dostupný na www.nssoud.cz, podle něhož *„povinnost zaplatit soudní poplatek plyne z procesního postavení účastníka řízení, který činí úkon poplatku podléhající. Zaplacení soudního poplatku ovšem není úkonem, který má osobně vykonat účastník řízení; je-li účastník řízení zastoupen, výzva k zaplacení soudního poplatku se proto doručuje podle § 42 odst. 2 s .ř. s. pouze jeho zástupci. Za stávající úpravy správního soudnictví není tímto postupem omezen přístup k soudu“*. Městský soud proto postupoval správně, pokud výzvu k zaplacení soudního poplatku za podanou žalobu adresoval toliko zástupci stěžovatele a nikoli přímo Ondřeji Svobodovi. Jelikož soudní poplatek nebyl zaplacen ve lhůtě stanovené ve výzvě, tj. do 20. 7. 2011, již z tohoto důvodu byly k uvedenému dni splněny podmínky pro vydání usnesení o zastavení řízení o podané žalobě. Stěžovatel však soudní poplatek neuhradil ani do dne vydání kasační stížností napadeného usnesení městského soudu, ke kterému došlo dne 8. 8. 2011, ani do dne nabytí právní moci tohoto usnesení městského soudu, tj. do dne 12. 8. 2011. Učinil-li tak až dne 18. 8. 2011 zaplatil soudní poplatek opožděně.

V této věci nemohlo být aplikováno ani ustanovení § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích o zrušení usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku a o pokračování v řízení.

Z obsahu soudního spisu vyplývá, že kasační stížností napadené usnesení ze dne 8. 8. 2011, č. j. 5 A 136/2011 – 15, o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku nabylo právní moci dne 12. 8. 2011 (toto usnesení bylo doručeno zástupci stěžovatele dne 12. 8. 2011 a žalovanému dne 10. 8. 2011). Dne 18. 8. 2011 pak byly městskému soudu doručeny jednak tiskopis s vylepenými kolkovými známkami v nominální hodnotě 2000 Kč a jednak kasační stížnost proti tomuto napadenému usnesení městského soudu. Při tom tiskopis s vylepenými kolkovými známkami byl podán na poštu dne 16. 8. 2011 a kasační stížnost byla podána u městského soudu osobně.

Podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.

Podle ustanovení § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci, a v ostatních věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení. Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost.

Rozhodnutí soudu ve věci správního soudnictví nabývá právní moci (§ 54 odst. 5 a § 55 odst. 5 s. ř. s.) dnem, kdy bylo doručeno účastníkům, a to uplynutím posledního okamžiku tohoto dne. Účastník zaplatí soudní poplatek dříve, než usnesení (o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku) nabylo právní moci (§ 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích), i tehdy, učiní-li tak v den, kdy usnesení nabylo právní moci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2008, č. j. 5 Afs 1/2007 - 172, dostupný na www.nssoud.cz).

Z ustanovení § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích vyplývá, že zaplacení poplatku ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku nabylo právní moci, má za následek, že usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku, ačkoli je řádně doručeno účastníkům řízení, nenabývá právní moci. V tomto případě soud, který usnesení vydal, své usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší a může pokračovat v řízení a vydávat další rozhodnutí o věci.

Pokud však ve věcech správního soudnictví soudní poplatek nebyl zaplacen dříve, než usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku nabylo právní moci, pak toto usnesení nabude jeho doručením účastníkům řízení právní moci a soud, který jej vydal, již nemůže toto své usnesení podle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích zrušit a v této věci vydávat další rozhodnutí o věci. Je tomu tak proto, že mu v tom brání překážka věci pravomocně rozhodnuté. Zákon o soudních poplatcích ani jiný zákon neumožňuje městskému (krajskému) soudu zrušit své pravomocné usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku.

V této věci, která patří do správního soudnictví, nebyl zaplacen soudní poplatek za podání žaloby do právní moci napadeného usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku (§ 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích), tj. do 12. 8. 2011, ale stalo se tak až dne 18. 8. 2011 (kdy došlo k obliteraci /znehodnocení/ kolkové známky soudem). Toto usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, jenž nabylo právní moci dne 12. 8. 2011, tvoří od tohoto data překážku věci pravomocně rozhodnuté, která proto znemožňuje zrušit napadené usnesení ze dne 8. 8. 2011, č. j. 5 A 136/2011 - 15 a vydávat další rozhodnutí o věci.

Ze všech uvedených důvodů Nejvyšší správní soud zamítl podanou kasační stížnost směřující proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2011, č. j. 5 A 136/2011 - 15 (§ 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti rozsudkem bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci úspěch neměl a podle obsahu spisu úspěšnému správnímu orgánu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. října 2011

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu